

法藏敦煌文献中吐蕃钵阐布的书信和校经题记考录*

张延清（华青道尔杰） 桑吉扎西

内容摘要：吐蕃僧相、钵阐布贝吉云丹用毕生精力弘扬佛法、推动唐蕃和平。为了大力兴佛，他亲赴敦煌组织并参加吐蕃敦煌抄经事业。法藏敦煌古藏文文献中有钵阐布贝吉云丹的校经题记和他亲自过问吐蕃河西宗教事务的书信，在本文中一并刊布。

作为佛教势力的代表，吐蕃僧相、钵阐布贝吉云丹（བན་འདེ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན）在吐蕃王室的大力扶持下，登上吐蕃政治舞台，倾尽全力弘扬佛法，与唐朝息战言和，力促唐蕃会盟；至今仍然屹立在拉萨大昭寺门前公主柳下的唐蕃会盟碑，是藏汉人民友谊、和平的象征，也凝聚着钵阐布贝吉云丹的心血。

作为佛教界的顶层人物，兴佛弘法是贝吉云丹的重中之重，等唐蕃会盟成功，边疆安宁后，他和另一位钵阐布娘·定埃增（བན་དེ་ལྷུང་ཉང་ལེ་འཛིན），以及吐蕃王妃贝吉昂楚（དཔལ་གྱི་ངང་ཚུལ）等一道远赴敦煌，一来处理吐蕃在西域的政治事务，二来大力推动吐蕃在敦煌的抄经事业。他们组织并亲自参与佛经校对工作¹。有关钵阐布甘肃藏敦煌文献

* 四川大学中央高校基本科研业务费项目《公元 8-10 世纪藏文在河西及西域的传播及其影响》（skqx201201）中期研究成果。

¹ 张延清：《吐蕃钵阐布考》，《历史研究》，2011（5）：159-166。

中的校经题记，笔者先期已作了公布²，此文将对贝吉云丹在法藏敦煌文献中的书信及校经题记予以公布。

P. t. 1329/185³ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ།——十万般若波罗蜜多经

黄麻纸，39叶，梵夹装；双孔；双面抄写，页书经文12行。均属报废经叶，其中第55、105、265、335、345、352、384、425叶等均属残片。

P. t. 1329-27 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ།——十万般若波罗蜜多经

首缺尾全，有题记；原页码（经文左侧下方边沿空白处）：ཀ བརྒྱ་གོ་གཞིག——第1函第191叶；左侧剪边，剪条不存；背面第12行下方有经文添加；报废经叶，有报废标记和报废记录。

报废记录（正面经文下方边沿空白处）：སོང་གུན་འདྲོ་རོ།——宋身奴废叶。

题记（背面右侧下方边沿空白处）：

། སོང་གུན་ལེགས་འིགས། དག་ལེགས་ལུས། ཡོན་ཏན་ཡང་ལུས། ཀང་ཀང་སྤྱི་ལུས། རྩོམ་ལེགས་ལུས།
宋野勒抄，格勒校，云丹二校，刚刚三校，充木勒校。

笔者按：吐蕃敦煌抄经是在一套严格制度约束下进行的弘佛事业。佛经抄写组织得力，分工细密，不得随意修改和添加，否则将作为废叶处理⁴。这张经叶的报废原因是，抄经生在发现抄经失误后，将漏抄的经文添加在了背面第12行下的空白处，由此影响了叶面的整齐和佛经的严肃性，被作为废叶处理。校对人发现错误后，标出：“宋身奴废叶”，以标明这张报废经叶的出错人姓名，以作将来扣除工钱的依据。此外，我们看出，在报废记录中，出错人是宋身奴（སོང་གུན་འདྲོ་རོ།），他就是这张经叶的抄写人，而在抄经题记中，抄经人却成了宋野勒（སོང་གུན་ལེགས་ལུས།），这就反映出吐蕃占领时期，敦煌唐人吐蕃

2 张延清：《甘肃藏吐蕃钵阐布敦煌校经题记》，《敦煌学辑刊》，2010（1）：29-43。

3 这儿将胶卷号和文献收藏号一并列出，“P. t. 1329/185”中，斜杠前面是收藏号，后面是胶卷编号，“P. t. 1329/185”代表“185号胶卷内的法藏P. t. 1329号文献”；下同。

4 张延清：《敦煌古藏文佛经中的报废经叶》，《西藏研究》，2009（1）：42-51。

化的一个侧面，即一人多名；唐人宋身奴取了一个吐蕃名，为“野勒”，为了标明自己的唐人身份，又在“野勒”前加汉姓“宋”，显示出他的双重身份。

P. t. 1425/201 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ།།——十万般若波罗蜜多经
黄麻纸，72叶，梵夹装；双孔；双面抄写，页书经文12行；经叶均属“ང”函。

P. t. 1425-1 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་བརྒྱའ་དོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第三十七品

首缺尾全，有题记；原页码：ང ཤེས་བརྒྱུ་རོ་བརྒྱན་——第4函第267叶；第267叶背面经文7行，下有题记；此品品题是根据页码相连下一品品题推知；叶面有水渍。

题记（第267叶背面）：

ཁྱེད་སྟེང་ཅུང་བྱིས། ཞི་མཚོག་ལྷུག། ཡོན་ཏན་ཡང་ལྷུག། རོ་ཅིན་སུམ་ལྷུག།
安悉诺俊抄，星却乎校，云丹二校，翟进三校。

P. t. 1425-2 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་བརྒྱའ་དོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第三十八品

首全尾缺；原页码：ང ཤེས་བརྒྱུ་རོ་བརྒྱན་ནས་ཤེས་བརྒྱུ་རོ་དོན་གསུམ་——第4函第268-273叶；叶面均有水渍。

首题（第268叶正面）：

ཨ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་སུག་(སུམ) ཅུ་བརྒྱའ་དོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第三十八品

P. t. 1425-3 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་དགའོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第三十九品

首全尾缺；原页码：ང ཤེས་བརྒྱུ་རོ་དོན་དུག་ནས་ཤེས་བརྒྱུ་གྲ་གསུམྱི་——第4函第276-283叶（中间缺第280叶）；第276、277两叶均正面左下角缺失，若干经文不存；第282叶背面第11行下有经文添加；叶面均有水渍、油污。

首题（第276叶正面）：

ཨ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་དགའོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第三十九品

P. t. 1425-4 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱའོ།།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十品

首尾全，有题记；原页码：ང ཤེས་བརྒྱ་གུ་ལྷ་ནས་ཤེས་བརྒྱའ་གོ་བཞི་——第4函第285-294叶；第294叶正面经文9行，后有尾题，下有题记，背面有两行祈愿文；叶面均有水渍、油污。

首题（第285叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱའོ།།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十品

尾题（第294叶正面）：

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་ལས་ལེུ་ལྷ་བརྒྱའོ།།

十万般若波罗蜜多经第五十五会

题记（第294叶正面）：

ཨན་སྟ་ཅུང་བྱིས། ཞི་མཚོག་ལུས། རོ་མེང་ཡང་ལུས། ལྟ་ལ་རྟོན་སུམ་ལུས།

安悉诺俊抄，星却乎校，翟旺二校，拉喇东三校。

祈愿文（第294叶背面）：

1. ༄། དམ་ཚོས་འདི་བརྗོད་བསོད་ནམས་གྱིས། ། དགེ་བཤེས་ཚོས་རྒྱལ་སྟོན་པོ་དང་། ། ཡོན་བདག་པ་མ་གཉིན་བཤེས་དང་། ། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཅ་སྟ་དང་། ། ཤེས་པའ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་བཤེས་ཏེ། ། བྱང་ཅུབ་སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་བྱ།།

2. ཞིང་མཚོག་དེར་ནི་སྦྱི་བར་འགྱུར།།

敬颂此经之福德，法王群臣善知识，施主父母及亲友，世间芸芸之众生，皆当解脱罪与过，众生具足菩提心，转生佛国之圣境。

P. t. 1425-5 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་གཉིས་སོ།།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十二品

首尾全，有题记；原页码：ང སུམ་བརྒྱ་ཅ་ལྷ་ནས་སུམ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ——第4函第305-310叶；第310叶背面经文9行，下有题记。

首题（第305叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་གཉིས་སོ།།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十二品

题记（第310叶背面）：

།། ཇིན་རྟོ་རྟོ་གིས་བྱིས། ། ཤ་རི་བུ་ལུས། ། ལྟག་སྦྱིབས་ཡང་ལུས། ། དགེ་མཚོག་སུམ་ལུས། །།

金和和抄，夏里布校，悉诺赖布二校，根却乎三校。

P. t. 1425-6 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་གསུམ་མོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十三品

首缺尾全，有题记；原页码：ང སུམ་བརྒྱའ་ཙ་བརྒྱ་གཉིས་ནས་སུམ་བརྒྱའ་ཉེར་གཅིག——第4函第312-321叶；第321叶背面经文11行，下有题记；此品品题是根据前后页码推知；叶面均有轻微油污。

题记（第321叶背面）：

།སོན་ཀྱིན་ཚེ་བྲིས།། ལྷ་ལེགས་ལུས།། སེང་འགྲོ་སྤྲ་ཡང་ལུས།། དག་མཚོག་སུམ་ལུས།།

孙进财抄，拉勒校，狮子吼二校，根却乎三校。

P. t. 1425-7 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་བཞིའོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十四品

首尾全，有题记；原页码：ང སུམ་བརྒྱའ་ཉེར་གཉིས་ནས་སུམ་བརྒྱ་སོ་གཅིག——第4函第322-331叶（中间缺第323、325、326、327、328、329）；第331叶背面经文9行，下有题记。

首题（第322叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་བཞིའོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十四品

题记（第331叶背面）：

།། ཅང་ལེགས་མ་གེས་བྲིས།། ཤ་རི་བུ་ལུས།། ལྷག་སྤེལས་ཡང་ལུས།། དག་མཚོག་སུམ་ལུས།།

张勒玛抄，夏里布校，悉诺赖布二校，根却乎三校。

P. t. 1425-8 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་དུག་གོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十六品

首缺尾全，有题记；原页码：ང སུམ་བརྒྱ་ཞི་བཞི་ནས་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ——第4函第344-350叶（中间缺第345叶）；第350叶背面经文10行，下有题记；此品品题是根据页码相连下一品品题推知；面均有水渍、油污。

题记（第350叶背面）：

།ལང་མེང་རིལ་བྲིས།། ཞི་མཚོག་ལུས།། དག་བརྟན་ཡང་ལུས།། རི་ཅིན་སུམ་ལུས།།

王文照抄，星却乎校，格端二校，翟进三校。

P. t. 1425-9 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་བདུན་འོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十七品

首尾全，有题记；原页码：ང ལུམ་བརྒྱ་ང་གཅིག་ནས་ལུམ་བརྒྱ་ང་བརྟན་——第4函第351-357叶；第357叶背面经文12行，下有题记。

首题（第351叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཤམ་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྟན་བརྟན་དོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十七品

题记（第357叶背面）：

།ལང་མེང་རིའུ་བྱིས། །སྟག་བཟན་ལུས། །ངང་ཚུལ་ཡང་ལུས། །རྩི་ཅིན་ལུམ་ལུས། །

王文照抄，悉诺端校，昂楚二校，翟进三校。

P. t. 1425-10 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཤམ་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྟན་བརྟན་དོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十八品

首尾全，有题记；原页码：ང ལུམ་བརྒྱ་ང་བརྟན་ནས་ལུམ་བརྒྱའ་རོ་ལྷ——第4函第358-365叶；第365叶背面经文4行，下有题记。

首题（第358叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཤམ་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བཞི་བརྟན་བརྟན་དོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第四十八品

题记（第365叶背面）：

།ལང་མེང་རིའུ་བྱིས། །ཞི་མཚོག་ལུས། །བུན་འདྲོ་ཡང་ལུས། །རྩི་ཅིན་ལུམ་ལུས། །

王文照抄，星却乎校，文奴二校，翟进三校。

P. t. 1425-11 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཤམ་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་ལྷ་བརྟའོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第五十品

首尾全，有题记；原页码：ང ལུམ་བརྒྱ་དོན་བཞི་ནས་ལུམ་བརྒྱ་བརྟན་རྩུ——第4函第374-380叶；第380叶背面经文12行，下有题记。

首题（第374叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཤམ་བརྒྱའ་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བམ་པོ་ལྷ་བརྟའོ།

十万般若波罗蜜多经第四卷第五十品

题记（第380叶背面）：

།ལང་མེང་རིའུ་བྱིས། །ཞི་མཚོག་ལུས། །ངང་ཚུལ་ཡང་ལུས། །རྩི་ཅིན་ལུམ་ལུས། །

王文照抄，星却乎校，昂楚二校，翟进三校。

笔者按：P. T. 1425 共有 72 叶，是十万般若波罗蜜多经第四卷第三十七至五十品的内容。由于页码相连，加之是同一个抄经团队所造，所以全部列出。从抄经题记我们看出有如下特点：

1. 抄经坊由如下人等组成：抄经生是安悉诺俊、孙进财、张勒玛、王文照、金和和等 5 人；校经生是由云丹、昂楚、星却乎、翟进、夏里布、悉诺赖布、格端、根却乎、拉勒、狮子吼、悉诺端、文奴、翟旺、拉喇东等 14 人组成；整个抄经团队由 19 人组成，抄经生占团队总人数的 26%，校经生占团队总人数的 74%，可见吐蕃僧团对佛经勘误的重视。团队中三校有 3 人：翟进、拉喇东和根却乎三人；三校一般是抄经坊负责人，此经坊应由这三人负责。

2. 云丹和昂楚出现在同一个抄经团队，由此可以断定，钵阐布贝吉云丹和王妃贝吉昂楚是一起远赴敦煌组织和参与佛经抄写的，重臣和王妃同赴敦煌组织并亲自参与佛经抄写，也充分证明吐蕃王室兴佛的坚定决心。

P. t. 1444/202 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་སུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་གཅིག་ནས་བདུན་ཅུ་གཉིས་སོ།། 十万般若波罗蜜多经第四卷第七十一至七十二品

黄麻纸，7 叶，梵夹装；双孔；双面抄写，页书经文 12 行；第七十一品首缺尾全（第 535 叶正面），有题记；第七十二品首全尾缺；原页码：ང ལ་བརྒྱའ་སོ་ལ་ནས་ལ་བརྒྱ་ཞི་གཞིག——第四函第 535—541 叶。

题记（第 535 叶正面，属第七十一品）：

མང་སྟག་ཅུང་བྲིས། ། ཞི་མཚོག་ལུས། ། ཡོན་ཏན་ཡང་ལུས། ། ལ་ལ་རྟོན་ལུ་སུམ་ལུས།
王悉诺俊抄，星却乎校，云丹二校，拉喇东三校。

首题（第 535 叶正面）：

༄། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་དུམ་སུ་བཞི་པ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་གཉིས་སོ།།
十万般若波罗蜜多经第四卷第七十二品

P. t. 1588/109 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་།།——十万般若波罗蜜多经

麻纸，卷轴装；单面抄写，页 18-20 行，共 19 栏；背面有为修复残损佛经而粘贴的若干经文残片；首缺尾全，有题记，第 19 栏经文 2 行，后有尾题，下有题记；经文添加比较普遍；叶面有多处残损，边沿有残缺，属残片；经水浸泡后叶面有大量经文脱落；叶面有水渍、油污，颜色暗黑。

尾题 1（正面）：ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའ་པ་ལས་ལེའུ་ལཱོ།།——十万般若

书信 1 (背面) :

མ། རང་རྗེ་པོ་སློན་མང་པོ་རྗེ་དང་། བཅོན་བཞི་ཡང་ཚུ
内臣论莽波杰和赞热……

书信 2 (背面) :

མ། རང་རྗེ་པོ་སློན་མང་སྤེལ་ལ་སྤྲོད། ། བུ་ཆེན་གི་མཚན་གསོལ་བྲ
བདག་པོ་ལ་ལྟར་དུང་མང་ལེན་སྟེ། རྒྱལ་ཆེད་མཆི་སྤྲོད་མོ་
འོག་བདག་ལ་དབབ་པར་རི་གནང་།།

温阐致信给内臣论芒扎阁下：卑人在喀冬射箭（比赛）中获胜，稍后能否
赐给酒宴？

人名 (背面) :

མ། བན་འདེ་ཆེན་པོ་
钵阐布

书信 3 (背面) :

མ། རང་རྗེ་པོ་སློང་བྱིགས་ལ། ། བུང་ཡིག་གི་མཆིད་གསོལ་བཤ། །
ལྷ་དང་འདྲ་བའི་ལྷ་སྤར་ན
温越致信给内臣董息阁下，尊贵的大人您……

书信 4 (背面) :

ལྷ་བཙན་གྱི་མཆིད་གསོལ་བ (倒写)
拉赞致信给……

书信 5 (背面) (见下页图) :

མ། བདེ་གམས་གས་ མ། བན་འདེ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཐན་གྱི་ལྷ་སྤར།
ཆོས་གྱི་གོ་ཆའི་མཆིད་གསོལ་བཤ། །
མ། ལམན་པོ་ཆེན་པོ་དགུང་དང་འདྲའ་བའི་ལྷ་སྤར་ནས། ལུགས་བདེ་འམ་གྱི་བདེ་མཆིད་གསོལ་ཞིང་
མཆིས་ནཤ། བཀའ་སྤྲུལ་དཔལ་ཅན་དུ་རི་གནང་། ། བདག་པོ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་མ་ཞིག་མཆིས་པས།
རྗེ་ཐོག་ཅིང་སྤྲུལ་དཔེན་པ་མ་མཆིས་པར་འདི་སྤྲུལ་དུ་གསོལ་ཞིང་མཆིས་ནཤ་བཀའ་གྱི་འབབ་དུ་རི་
གནང་བདག་པོ་སློན་ལེང་ཅུའི་གནས་བཟུན་འཆོལ་འཆོལ་བ་ལས། ། རྣོངས་པའི་སློན་མ་མཆིས་པར
བན་འདེ་གཞི་འདྲིན་གྱིས་སྤྲུང་ལྷ་ཞིག་བདག་ལ་སློན་
མཆིས་སམ་མཆིས། དགེ་འདུན་སྟོགས་མས་ན།
ཡང་མཆིད་གྱི་ན་མ་ཞིང་བདག་ཆོམ་ཞིག
གནས་བཟུན་སོན་འཆོལ་པར་རི་གནང་།
མྱི་གནང་ངོ།

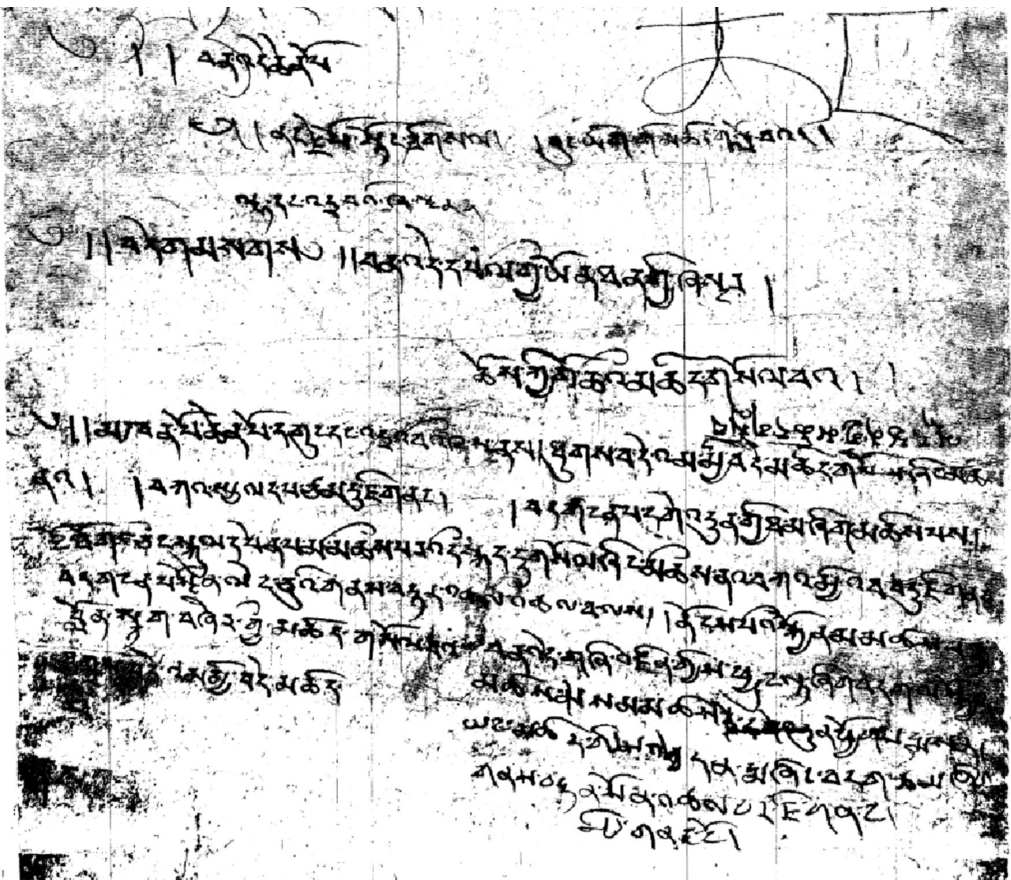
德康（地域）。确吉郭加致信给僧座贝吉云丹阁下：不知勘布大人近日贵体安泰否？请来函告知。贫僧乃僧团中之卑微之人，生性愚钝，并无过人之处，恳请大人来函赐教。贫僧曾在凉州任上座多年，并无过失，却被主持逐出，就其他僧众而言，……贫僧能否恢复上座之职？请赐复！不能也。

书信 6（背面）：

མོན་ལྷག་བཞེར་གྱི་མཆིད་གསོལ་བཤམ།

ལུགས་བདེ་འཇ་ལྱི་བདེ་མཆིད།

论悉诺热致信，不知身心安泰否？

确吉郭加致钵阐布贝吉云丹书

书信 7 (背面, 与上引书信字相反):

༄། རྣང་རྩེ་པོ་སློན་སྟག་བཟང་གི་ཞ་སྟར། བརྟན་ལེགས་གི་མཆིད་གསོལ་བའ།
ལྷ་དཔལ་གི་ཞ་སྟར་སྟེ། ལྷ་སྟག་བདེ་བར་སློན་ཏེ། མཆིད་གསོལ་ཞིང་མཆིས་ན་
བཀའ་སྩལ་དུ་པར་རྩེ་གནང་། བདག་ལྷ་ངན་པ་ཞིག་ཞུ་འབྲིང་ཁོར་དུ་མཆིས་ཀྱང་
རྩོ་ཐོག་པ་མཆིས་པར་སྟགས་པག་ཆེན་པོ་མཛད། དཀར་འདའ་བས་ཆེད་པོ་དུའ་

端勒致信给内臣论悉诺藏阁下：谨修书祈愿大人身心安康，请大人赐复！

卑人所办各项（事务），得到大人首肯……

书信 7 (背面):

༄། རྣང་རྩེ་པོ་སློན་མ་བཞེར་ལ་བཅའ་ལྷ་སྟང་གི་མཆིད་གསོ་

赞喇囊致信给内臣论玛热阁下……

书信 8 (背面):

༄། བཅའ་པོ་གནས་པའི་ཚོ་ན་ལྷ་ཕྱི་རུང་བའི་
སློན་སྟག་བཞེར་གི་མཆིད་གསོལ་བའ། ལྷ་སྟག་བདེ་བར་སློན་ཏེ།
མཆིད་གསོལ་ཞིང་མཆིས་ན་བཀའ་སྩལ་དུ་པར་གཞུ
མཆིད་གསོལ་བའ།

赞普驾临此地之际也不允所请之论悉诺热致书，祝愿身心安泰，请给予指

示！

书信 9 (背面):

༄། རྣང་རྩེ་པོ་སློན་དགེ་བཞེར་ལའ། ། ལྷ་ལྷིག

禄德致信给内臣论格热……

杂写 (背面):

གཉིས་པ་བཟུ་གཅིག་ནས་ཉི་ཤུ

བར།

第二 (卷) 第十一至二十 (品)

杂写 (背面):

ཉིས་པ་བཙོ་ལྷ་གྲ

第二 (卷) 第十五 (品)

杂写 (背面):

གསུམ་པ་གཅིག་ནས་བརྩེའི་བར

ཚང

第三 (卷) 第一至第十 (品) 全。

笔者按：书信 8 透露出一个很重要的信息：吐蕃赞普曾亲临敦煌；赞普巡临敦煌期间，书信 8 的写信人论悉诺热就某事向赞普请示，但被赞普否决。达到“论”一级的官员级别很高，他常驻敦煌，并就某事向北巡的赞普请示，充分反映出敦煌作为吐蕃经济、文化、宗教之都的重大战略地位。

- ◆ 华青道尔杰（张延清） 男，藏族，博士，四川大学中国藏学研究所副教授
- ◆ 桑吉扎西 男，藏族，硕士，甘肃民族师范学院副教授